

2

3

2. V vrtnariji pod obronki Trnovske planote vzgajajo trajnice v lončkih pod milim nebom.

3. Jožica Golob-Klančič je prepričana, da je mogoče vse rastline gojiti z domačimi materiali, brez šote, ki prepotuje pol sveta, le zemljo je treba kultivirati.

4. Po besedah Mojce Rehar Klanič je vzgajanje divjih trajnic tudi delo za dušo.

Golob-Klančič proti koncu sedemdesetih in v osemdesetih letih, v času graditeljskega buma, rastline iz te skupine začela vpeljevati v javne nasade, vendar je bilo marsikdaj tako, da je zanje porabila vso skromno pridelavo slovenskih vrtnarij. Začetek zanimanja zanje pri krajinarjih v širšem jugoslovanskem prostoru jo je spodbudil, da je trajnice za javne nasade »za hobi« začela gojiti na Banjški planoti. Dejavnosti je bilo z izgubo nekdanjega skupnega trga konec, kajti za javne nasade, kjer je bil čas sajenja natančno načrtovan, so se v velikih paketih lahko dobavljale »gole« rastline, izkopane z njive, takšne, kakršne so denimo ob delitvi.

Pridelava v lončkih, kot to počnejo v Vitovljah, pa zahteva drugačen pristop. Jožičin

soprog Albert Klančič je vanjo vgradil svoje tehnično znanje, od načrtov do izvedbe, poskrbel za oblikovanje strmega pobočja v terase ter zasnoval tehnično opremo. Med drugim je razvil posebne namakalne naprave, s katerimi lahko poskrbijo za vlago v lončkih na prostem tudi pri zimskih temperaturah in ob močni burji. »V način dela je uvedel tehnični red, za sistematičen zapored rastlin na prostoru za stranke, da se med stotinami sort, primernih za različna tla, potrebe po svetlobi, in med rastlinami različnih višin znajdejo, pa skrbi naša strokovna ekipa z Mojco na čelu,« opiše rast družinske dejavnosti gostiteljica.

Že od vsega začetka se ukvarjajo z razvojem sortimenta in razmnoževanjem trajnic, nasadi na Banjščicah pa so postali njihov matični nasad. To je nasad odraslih rastlin, ki jih uporabljajo za vegetativno razmnoževanje: od tod jemljejo korenike, potaknjence, čebulice, kdaj tudi seme ... Samo vegetativnih načinov razmnoževanja rastlin, ki so osrednji del »ročnega dela« njihove ekipe, je najmanj dvanajst. Vsaka vrsta ima namreč svoje kaprice. Danes imajo matičnjak na Šempaškem polju, kjer pa površinam vreme nič bolj ne

prizanaša kot v vrtnariji. »Kadar je naliv, de-rejo čez njivo potoki, in ko žge sonce, je glinena zemlja trda kot beton,« komentira Mojca »ostanke močvirja«, ki ga je na bližnjem travniku naredila Zofkina moča. Stoletna burja jim tu pred leti ni odnesla samo vrhnje plasti zemlje, temveč izruvala in odpihnila celo korenike perunik!

Skozi sito se prebije le desetina novosti

V sortimentu, ki ga vsako leto delno spremenijo in dopolnijo in je v katalogu popisan z vsemi značilnostmi in ravnimi potrebami rastlin, je približno 1200 vrst in sort trajnic, poleg tega jih je kakšnih petsto vedno v preizkušnji, vsako leto sto ali dvesto vrst na novo. »A ker prednost dajemo trpežnim in dolgoživim trajnicam, ki na vrtovih ne zahtevajo posebnih ravnih stimulatorjev, kemičnih gnojil in zaščitnih sredstev, ampak bodo dobro uspevale v naši domači vrtni prsti in s pomočjo materialov iz našega okolja, približno 90 odstotkov novosti, ki si jih kot semena ali matične rastline priskrbimo iz tujine, po preizkusni dobi izločimo,« razloži gospa Jožica. Po Mojčinih besedah so pred desetletjem začeli marketinški prijemi pri tajnicah skoraj

4

OGLAS